

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział I. Istota pracy socjalnej	11
1. Geneza pracy socjalnej	11
2. Praca socjalna – uwagi terminologiczne	13
3. Idea wzmacniania sił	18
4. Pracownik socjalny – charakterystyka zawodu	22
Rozdział II. Wybrane uwarunkowania pracy socjalnej	29
1. Złożoność sytuacji problemowych	29
2. Warunki pracy i ograniczoność zasobów instytucjonalnych	30
3. Rozbieżność celów	32
4. Kompetencje pracowników socjalnych	33
5. Aspekty osobowościowe	34
6. Presja społeczna	35
Rozdział III. Tradycyjna metodyka pracy socjalnej – dylematy związane z praktyką	37
1. Podstawowe metody pracy socjalnej	37
2. Zintegrowana metodyka pracy socjalnej	47
3. Od rozwiązywania problemów do poszukiwania rozwiązań	49
Rozdział IV. Podejście Skoncentrowane na Rozwiązaniach – inspiracje i główne założenia	55
1. Natura społecznej rzeczywistości, czyli źródła PSR	56
2. Podstawowe założenia modelu PSR	59
Filozofia centralna oraz główne idee	59
Postawa „niewiedzy” i jej implikacje	62
Diagnoza – jej zakres i znaczenie	63
Wydobywanie i wzmacnianie zasobów	65
3. Kluczowe pytania – pomocne narzędzia i interwencje	70
Pytania o zmiany poprzedzające spotkanie	70
Pytania o przyszłość	71
Pytania o skalę	74
Pytania o wyjątki	76
Pytania o radzenie sobie	78

Rozdział V. Praca Socjalna Skoncentrowana na Rozwiązaniach	
– relacje i strategie postępowania	81
1. Praca Socjalna Skoncentrowana na Rozwiązaniach	
– uwagi terminologiczne	82
2. Rodzaje relacji pomocowych	83
3. Relacja niezaangażowana – klient w sytuacji przymusu	84
Charakterystyka postawy klienta	84
Pomocne strategie postępowania	85
4. Relacja narzekania – „skargi i jęki” klienta	96
Charakterystyka postawy klienta	96
Pomocne strategie postępowania	97
Stenogram sesji z klientem	104
Komentarz do sesji	115
5. Relacja zaangażowana – „cudowny” klient	117
Charakterystyka postawy klienta	117
Strategie postępowania – fazy procesu współpracy z klientem	118
Rozdział VI. Współpraca z klientami o szczególnych potrzebach	133
1. Alkoholizm i narkomania	134
2. Zaniedbania opiekuńczo-wychowawcze	140
3. Przemoc domowa	143
4. Kryzysy rozwojowe i sytuacyjne	147
Rozdział VII. Ograniczenia i szanse związane z implementacją	
Podjęcia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach	
w pracy socjalnej	152
1. Przeszkody w upowszechnieniu Pracy Socjalnej	
Skoncentrowanej na Rozwiązaniach	153
2. Możliwości i wyzwania	158
Przykłady dobrej praktyki	158
Wybrane badania nad skutecznością Podejścia	
Skoncentrowanego na Rozwiązaniach	159
Zakończenie	162
Bibliografia	164